

עין משפט
נר מצוה

בבא מיי פירא מה'ל נדרים הל' י' טוש"ע י"ד סימן רלז סעיף כ:

‏‏

תוספות

בבאי פליגי ב"ש סברי
בגדרים שגראו לארום ראשון בפי. דהיינו נמי היכא דשמע ארום ראשון כמו סיפא דזו ביום דפי' (לעיל פ"א ד"ה ה"ג נערה):
דנתרוקנה רשות לאב. אי ליכא ארום אחרון, ואי איז ארום אחרון יפ"ו שניהם בשותפות:
וב"ה סברי, לא אמרי' אביה ובעלה מפירי' נדריה ברישא כיון (דמפר) [דהפך] אז בחיי ראשון ושפאל יו ליהויש' לשני הלך איין מנ ביד ארום ראשון להויש' חלק מנדרה שנפאל יו להויש' לשני ואלא. ואזי דגבי' בך' סיומא דברייתא שמע בעלה והפר לה ולא הספיק אז לשמוע עד שמת [ונבעל] חזר אז ומפר חלקו של בעל, ולא הניחא דמאי א' חזר אז עד שזיין לא הפר עד הסתא, וזו חלקו של היל', חלק עצמו הוא, לך נראה דגבי' שמע אביה, דפי', וכן פי' ה"ר אליעזר דה"ג, בתוספתא:
הגהה. בפיורשי קדמוני גרים היי סוּפא דברייתא, שמע בעלה והפר ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל חזר האב ואזי שזיין לא הפר ונראה לפי ששםהבעל והאב קיים אם כל אחד אי' אבי מפר את חלקו דין בעל.
אזל כיון נתבעלה הפרת הבעל, וכן פליגי שו"ת ש"אמר סתם מופר לך כל הנדר:
א"ר' וזן וזן דברי אבא אבא ב"ה אי' איני יבול להפר. ולפי מאי דמסקין ואזיל ליה תלמודא דר' קיסא איירי במתאכסה לאחר כמו רישא, ולא פירשו התנא, דארישא סמיך, ובהא פליגי, ב"ש סברי כיון דנראו לארום ראשון ארום אחרון לא מצי מפר אלא מתרוקנא לא מצי יבול להפר אחרון לא מצי יבול להפר.
וה"ר ארי' אבא ב"ה אי' איני יבול להפר. ולפי מאי דמסקין ואזיל ליה תלמודא דר' קיסא איירי במתאכסה לאחר כמו רישא, ולא פירשו התנא, דארישא סמיך, ובהא פליגי, ב"ש סברי כיון דנראו לארום ראשון ארום אחרון לא מצי מפר אלא מתרוקנא לא מצי יבול להפר.
וה"ר ארי' אבא ב"ה אי' איני יבול להפר אחרון לא מצי יבול להפר.
שני, והיינו תני' כותבי' דשמואל ממלתייהו דב"ה:
בבאי פליגי ב"ש סברי
גדרים נפי שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב. פי' לאב לבדו בלא ארום שני:
וביטו גייו. מלתא אחרייתא היא, שבשני דברי' נתלקין ב"ש וסברי ב"ש דלעיל (סו.).
דל"ש משום דמינו גייו האב שהפר וחלק שלם של בעל נפאר והאב יורשו שני:
וב"ה סברי אביה ובעל מפירין. פי' נדרים שגראו לארום ראשון:
ואזי ביטו גייו. כלומ' ולענין שמע אביה והפר סברי ב"ה בברייתא דלע' דאז מקלש קליש וחלק הבעל דבר מועט הוא ואין האב יורשו, אצל כסיפא שהפר הבעל לא שייך לומר דמקלש קליש שהרי נתבעלה הפרתו כשמת, א"ר ממוך שהאב מפר חלקו שלא הפר עדיין גם חלק הבעל יפר.
מקדמוני', רבנן יונה, ע"כ ההגהה:
ושבע בעלה וגירשה. בצאוסה דווקא מיירי, כדמונה סוגיא:
אי אמרת גירוש' בשתיקה בצי' ספר. פי' הבעל עם האב:
גירוש' בהקמה לא בצי' ספר. דלחלא שקיים לא מצי מפר:

עא:רן

נתרוקנה רשות לאב ומש"ה נהי דהכא נראו לארום ראשון והפרה דיליה כמאן דליתא דמיא דמכי מיית ליה בטלה לה אפ"ה כיון דארום אחרון לגבי האי נדרא כמאן דליתיה דמי מטעמא דנפרש כסמוך מצי אז מיפר:
ומיגו גייו. לא הבגתי דברי הראשונים צוה אמאי מצי מפר אז לחודיה לבית שמאי דאמרי

מיגו גייו טפי מצי' דאמרי מיקלש קליש ועוד דאפי' אמרת מיגו גייו מ"מ מכי מיית ליה בעל תצריה לגזיזיה דהתניא בברייתא דלעיל (דף סח:) שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא שגיטו מת האב לא נתרוקנה רשות לבצל ואם איתא דהפרה דאז דקיימא קיימא אמאי לא מצי מיפר בעל לאחר מיתת אז דנהי דלא נתרוקנה לו רשות אז

אפ"ה אז גייו דיליה ובעל גייו ידייה אלא מאי אית לך למימר דנהי דמיגו גייו אפ"ה כי מיית ליה אשתתקלא ליה גזיזא ידייה וה"נ מצי שנא. וגי' דהיינו טעמא משום דלצ"ש דסבירא לה מיגו גייו כיון דכי הפר בעל אצטיל ליה פלגיה דנדרא לגמרי הרי מעשה שלו נגמר ואסתלק ליה ארום לגמרי ונהי דכי מת ארום בטלה לה הפרה דיליה מיהו מכיון דאסתלק ליה ארום מהכא ומו לא מוי האי נדרא לארום כלל וקם ליה אז בלא ארום והא פשטנין לעיל [ע.] דכל היכא דליכא ארום אז מיפר דמקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אצל בההיא דלעיל דשמע אביה והפר לה אפי' אמרת דלמ"ד דמיגו גייו אסתלק ליה אז אפ"ה כי מת בטלה ליה הפרה דיליה וקם ליה ארום לחודיה בלא אז ולא מצי מיפר היינו טעמייהו דצ"ש דאמרי דאז מצי מיפר הכא בלא ארום אחרון. וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דאין האב יכול להפר לבדו משום דלאו מיגו גייו דכשהפר בעל לא אשתתקל פלגא דנדרא אלא כוליה נדרא הוא דאיקליש וקלישותא לאו מעשה גמור הוא ומש"ה לא חייל כלל עד דמנטרף ליה קלישות דאיך' הלקך כל זמן שלא הפר האב לא אסתמיק ליה ארום מהאי נדרא ומש"ה זכי ביה ארום אחרון. וזו מה שגראה צעיני צוה. אלא שעדיין קשה לי למה לן למימר צטעמיהו דצ"ש צנדרים נמי שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב כיוון דלצ"ש ארום אחרון כמאן דליתיה דמי כ"ש מודו דאפי' נדרים שגראו לארום כל היכא דליתיה לארום נתרוקנה רשות לאב דלעיל [ע:] נמי אליבא דצ"ע אמרין ואימא ה"מ צנדרים שלא נראו לארום אצל צנדרים שגראו לארום לא מצי מיפר אז ומסקי' דליתא אלמא כ"ע מודו דנתרוקנה רשות לאב אפי' צנדרים שגראו לארום ואמאי אינטריכינן למימר הכא הכי אליבא דצ"ש. ואפשר דהכי קאמרין נהי דהכא איכא תרתי חדא דנראו לארום ראשון ועוד דאיכא נמי ארום אחרון וס"ד כיון דוכה בהן ארום ראשון לא נתרוקנה בהם רשות לאב כל היכא דאיכא ארום אחרון משום דאחרון כרעיה דראשון הוה צנדרים שזכה בהן ראשון דנהי דארום אסתלק ליה מיהו כיון דליתיה מעכב עליה דאז דאזיור נמי לא ליפר קמ"ל דליתיה. מיהו כי קאמר לישנא דנמי לאו למימרא דהיכא דלא נראו אמרי' טפי דאז מיפר דאדבעה כי לא נראו לארום ראשון לא נתרוקנה רשות לאב אלא משום דלענין זכיה דארום עדיף נראו מלא נראו וכיון דעדיפא זכיה דארום איכא למימר דאז לא מיפר וכדאמרי' לעיל ואימא ה"מ צנדרים שלא נראו אצל נראו לא מצי מיפר אז קאמר נמי דהכא משום הפרה דבעל הוא דגרע דיניה דארום ולא משום נראו דלעולם זכיה דארום עדיפא טפי צנראו מלא נראו. ואם תרצה תפרש דמשום לתא דהיכא דליכא ארום אחרון נקט נמי כיון ט' דבאיכא ארום אחרון נראו רבותא הוא כדמצינא כנ"ל. ומייתי מנהך ברייתא תניא נמי הכי לשמואל משום דצ"ה הא אמרי דאז וארום אחרון מפירין נדרים שגראו לארום ראשון ואפי' צ"ש נמי לא פליגי אלא בששמע בעלה והפר לה אצל שמע ולא הפר כולי עלמא מודו דאז וארום אחרון מפירין נדריה. וזו מה שג"ל צשמועה זו על דרך קצת הראשונים ז"ל. אצל בתוספות פירשו דכי אמרי א"ר נתן הן הן דברי צ"ש אמרי צבי דברייתא קאי דהן הן דברי צ"ש ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה משום דכיון דאז מיגו גייו איך' פלגא דנדר חשיב ליה להוירשו לארום אחרון צהדי אז ובסיפא נמי אמרי' דחזור האב ומיפר חלקו של בעל משום דס"ל דנדרים שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב ולא לארום אחרון משום דסבירא להו דארום אחרון כראשון כי היכי דארום ראשון אינו מיפר אלא נדרים שלא נראו לשום ארום ה"נ ארום אחרון דכיון שגראו לארום ראשון כי מורית להו ארום לאב מוכה לטון ולא לארום אחרון וכי אמרי צ"ש סברי צנדרים שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב יהיב טעמא למאי דאמרי צ"ש צסיפא דחזור האב ומיפר חלקו של בעל כלומר דאז לחודיה סגי בלא ארום טעמא וכי אמרי' תו ומיגו גייו יהיב טעמא למאי דאמרי' ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דמשום דמיגו גייו הוא דאמר דמזו תרווייהו להפר דאי מקלש קליש כיון דאיקליש ליה נדר לא חשיב למזכי ביה ארום אחרון צהדי אז והן הן דברי צ"ש וטעמן. אצל ב"ה אומרים אין יכול להפר אתרתי צבי פליגי ואין יכול להפר כסצרייהו דצ"ש הוא דאמרי ב"ה צין ברישא צין צסיפא מיהו הא כדאיתא והא כדאיתא דברישא לב"ה אפילו אז צהדי צעל אין יכולין להפר כלל משום דכי הפר אז לאו מיגו גייו אלא מקלש קליש וכיון דאיקליש לא חשיב למזכי ביה ארום צהדי אז והיינו טעמייהו צמאי דפליגי ארישא ובסיפא נמי פליגי אדצ"ש דאין אז לבדו יכול להפר כדקאמרת דאפי' צנדרים שגראו לארום ראשון זכי צוה ארום אחרון וכי אמרי' וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה יהצינן טעמא למאי דפליגי אפילו דלמיגו ברישא ומסיפא מייתי תניא נמי הכי מדצ"ה לשמואל צלחוד זכר פירושם ז"ל. ולהאי פירושא לא אחי לי שפיר לישנא דצנדרים נמי וכו' ואפשר דה"ק צנדרים שנעשו צבשות ארום ראשון ונראו לו נמי שכל כך זכה בהן ארום ראשון עד שגראו לו צבי האי גוגא לאב הוא מוריש אותן ולא לארום והיינו לישנא דצנדרים נמי ועדיין צל"ע:

איבעיא להו גירושין כשתיקה דמיין או כהקמה דמיין. משום דכיון דידע ארום דלצתר גירושין לא מצי מיפר ולא הפר קודם גירושין כמאן דאוקמיה לנדרא דמי כי היכי דאמרי' דמכי לא הפר ציום שמועה כמאן דאוקמיה דמי:
גגון נדרה ושמע בעלה וגרשה. האי בעלה דקאמרי ארום דוקא הוא דאי צנשוואה אפילו תמלא לומר דגירושין כשתיקה דמיין היכי מצי מיפר אי צשחורה ונשאת אין הבעל מיפר בקודמין ואי דאהדרה בצרוסין צלחוד כיון דארום אינו מיפר אלא בשותפות והכא ליכא אז דכיון שנשאת שוב אין לאביה רשות צה אפי' תמלא לומר כשתיקה דמיא לא מצי מיפר אלא ודאי בצארוסה עסקינן:
ואהדרה ציומיה. להכי נקט ציומיה דאי אהדרה למחר פשיטא דלא מצי מיפר כיון שעצר יומא של שמיעה ואע"ג דצסוק יומא לימיה צרשומיה דבעל. והא דאמריןן ואהדרה לאו דוקא הוא דהוא הדין אחר אלא מילתא דשכיחא נקט:

דוקא כשחשך וחזר לדבורו על דעמיה דרבי יוסף כר"י וטעני לו כ"ד שעות ולרצנן לעולם הוא מיפר והלך עד שחזור לדבורו לפני שקיעת החמה חזר לדבורו ואינו יבול להפר אלמא שעות שאין רחאי להפר אינן מן המנין:

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

צ"ש נתרוקנה רשות לאב ונריך להפר שניהן צצת אחת (א) של אותו ושל בעל והתם הוויין נדרים שלא נראו לבצל כדקתני שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע והתם קאמרי צ"ש מיגו גייו דהואיל והפר האב צכר לא אצטריך ליה להפר אלא חלקו של בעל וב"ה סברי (א) נדרים שגראו לארום ראשון הכא אביה ובעלה מפירין נדריה דהאב אינו מיפר אלא עם ארום אחרון אצל התם דהוויין נדרים שלא נראו לארום לא מיגו גייו אלא מיקלש קליש ומיפר חלקו ותלקן הבעל:

בית שמאי סברי נדרים נמי (א) שראוי לארום נתרוקנה רשות לאב (ב)ומיגו גייו בית הלל סברי אביה ובעלה אחרון מפירין נדריה ולא מיגו גייו:
"איבעיא להו גירושין כשתיקה דמיא או כהקמה דמיא למאי נפקא מינה בגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה ואהדרה ציומיה אי אמר מר כשתיקה דמי מצי מיפר לה ואי אמר מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ת"ש

שנא. וגי' דהיינו טעמא משום דלצ"ש דסבירא לה מיגו גייו אפ"ה כי מיית ליה אשתתקלא ליה גזיזא ידייה וה"נ מצי שנא. ובגי' דהיינו טעמא משום דלצ"ש דסבירא לה מיגו גייו כיון דכי הפר בעל אצטיל ליה פלגיה דנדרא לגמרי הרי מעשה שלו נגמר ואסתלק ליה ארום לגמרי ונהי דכי מת ארום בטלה לה הפרה דיליה מיהו מכיון דאסתלק ליה ארום מהכא ומו לא מוי האי נדרא לארום כלל וקם ליה אז בלא ארום והא פשטנין לעיל [ע.] דכל היכא דליכא ארום אז מיפר דמקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אצל בההיא דלעיל דשמע אביה והפר לה אפי' אמרת דלמ"ד דמיגו גייו אסתלק ליה אז אפ"ה כי מת בטלה ליה הפרה דיליה וקם ליה ארום לחודיה בלא אז ולא מצי מיפר היינו טעמייהו דצ"ש דאמרי דאז מצי מיפר הכא בלא ארום אחרון. וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דאין האב יכול להפר לבדו משום דלאו מיגו גייו דכשהפר בעל לא אשתתקל פלגא דנדרא אלא כוליה נדרא הוא דאיקליש וקלישותא לאו מעשה גמור הוא ומש"ה לא חייל כלל עד דמנטרף ליה קלישות דאיך' הלקך כל זמן שלא הפר האב לא אסתמיק ליה ארום מהאי נדרא ומש"ה זכי ביה ארום אחרון. וזו מה שגראה צעיני צוה. אלא שעדיין קשה לי למה לן למימר צטעמיהו דצ"ש צנדרים נמי שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב כיוון דלצ"ש ארום אחרון כמאן דליתיה דמי כ"ש מודו דאפי' נדרים שגראו לארום כל היכא דליתיה לארום נתרוקנה רשות לאב דלעיל [ע:] נמי אליבא דצ"ע אמרין ואימא ה"מ צנדרים שלא נראו לארום אצל צנדרים שגראו לארום לא מצי מיפר אז ומסקי' דליתא אלמא כ"ע מודו דנתרוקנה רשות לאב אפי' צנדרים שגראו לארום ואמאי אינטריכינן למימר הכא הכי אליבא דצ"ש. ואפשר דהכי קאמרין נהי דהכא איכא תרתי חדא דנראו לארום ראשון ועוד דאיכא נמי ארום אחרון וס"ד כיון דוכה בהן ארום ראשון לא נתרוקנה בהם רשות לאב כל היכא דאיכא ארום אחרון משום דאחרון כרעיה דראשון הוה צנדרים שזכה בהן ראשון דנהי דארום אסתלק ליה מיהו כיון דליתיה מעכב עליה דאז דאזיור נמי לא ליפר קמ"ל דליתיה. מיהו כי קאמר לישנא דנמי לאו למימרא דהיכא דלא נראו אמרי' טפי דאז מיפר דאדבעה כי לא נראו לארום ראשון לא נתרוקנה רשות לאב אלא משום דלענין זכיה דארום עדיף נראו מלא נראו וכיון דעדיפא זכיה דארום איכא למימר דאז לא מיפר וכדאמרי' לעיל ואימא ה"מ צנדרים שלא נראו אצל נראו לא מצי מיפר אז קאמר נמי דהכא משום הפרה דבעל הוא דגרע דיניה דארום ולא משום נראו דלעולם זכיה דארום עדיפא טפי צנראו מלא נראו. ואם תרצה תפרש דמשום לתא דהיכא דליכא ארום אחרון נקט נמי כיון ט' דבאיכא ארום אחרון נראו רבותא הוא כדמצינא כנ"ל. ומייתי מנהך ברייתא תניא נמי הכי לשמואל משום דצ"ה הא אמרי דאז וארום אחרון מפירין נדרים שגראו לארום ראשון ואפי' צ"ש נמי לא פליגי אלא בששמע בעלה והפר לה אצל שמע ולא הפר כולי עלמא מודו דאז וארום אחרון מפירין נדריה. וזו מה שג"ל צשמועה זו על דרך קצת הראשונים ז"ל. אצל בתוספות פירשו דכי אמרי א"ר נתן הן הן דברי צ"ש אמרי צבי דברייתא קאי דהן הן דברי צ"ש ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה משום דכיון דאז מיגו גייו איך' פלגא דנדר חשיב ליה להוירשו לארום אחרון צהדי אז ובסיפא נמי אמרי' דחזור האב ומיפר חלקו של בעל משום דס"ל דנדרים שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב ולא לארום אחרון משום דסבירא להו דארום אחרון כראשון כי היכי דארום ראשון אינו מיפר אלא נדרים שלא נראו לשום ארום ה"נ ארום אחרון דכיון שגראו לארום ראשון כי מורית להו ארום לאב מוכה לטון ולא לארום אחרון וכי אמרי צ"ש סברי צנדרים שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב יהיב טעמא למאי דאמרי צ"ש צסיפא דחזור האב ומיפר חלקו של בעל כלומר דאז לחודיה סגי בלא ארום טעמא וכי אמרי' תו ומיגו גייו יהיב טעמא למאי דאמרי' ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דמשום דמיגו גייו הוא דאמר דמזו תרווייהו להפר דאי מקלש קליש כיון דאיקליש ליה נדר לא חשיב למזכי ביה ארום אחרון צהדי אז והן הן דברי צ"ש וטעמן. אצל ב"ה אומרים אין יכול להפר אתרתי צבי פליגי ואין יכול להפר כסצרייהו דצ"ש הוא דאמרי ב"ה צין ברישא צין צסיפא מיהו הא כדאיתא והא כדאיתא דברישא לב"ה אפילו אז צהדי צעל אין יכולין להפר כלל משום דכי הפר אז לאו מיגו גייו אלא מקלש קליש וכיון דאיקליש לא חשיב למזכי ביה ארום צהדי אז והיינו טעמייהו צמאי דפליגי ארישא ובסיפא נמי פליגי אדצ"ש דאין אז לבדו יכול להפר כדקאמרת דאפי' צנדרים שגראו לארום ראשון זכי צוה ארום אחרון וכי אמרי' וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה יהצינן טעמא למאי דפליגי אפילו דלמיגו ברישא ומסיפא מייתי תניא נמי הכי מדצ"ה לשמואל צלחוד זכר פירושם ז"ל. ולהאי פירושא לא אחי לי שפיר לישנא דצנדרים נמי וכו' ואפשר דה"ק צנדרים שנעשו צבשות ארום ראשון ונראו לו נמי שכל כך זכה בהן ארום ראשון עד שגראו לו צבי האי גוגא לאב הוא מוריש אותן ולא לארום והיינו לישנא דצנדרים נמי ועדיין צל"ע:

איבעיא להו גירושין כשתיקה דמיין או כהקמה דמיין. משום דכיון דידע ארום דלצתר גירושין לא מצי מיפר ולא הפר קודם גירושין כמאן דאוקמיה לנדרא דמי כי היכי דאמרי' דמכי לא הפר ציום שמועה כמאן דאוקמיה דמי:
גגון נדרה ושמע בעלה וגרשה. האי בעלה דקאמרי ארום דוקא הוא דאי צנשוואה אפילו תמלא לומר דגירושין כשתיקה דמיין היכי מצי מיפר אי צשחורה ונשאת אין הבעל מיפר בקודמין ואי דאהדרה בצרוסין צלחוד כיון דארום אינו מיפר אלא בשותפות והכא ליכא אז דכיון שנשאת שוב אין לאביה רשות צה אפי' תמלא לומר כשתיקה דמיא לא מצי מיפר אלא ודאי בצארוסה עסקינן:
ואהדרה ציומיה. להכי נקט ציומיה דאי אהדרה למחר פשיטא דלא מצי מיפר כיון שעצר יומא של שמיעה ואע"ג דצסוק יומא לימיה צרשומיה דבעל. והא דאמריןן ואהדרה לאו דוקא הוא דהוא הדין אחר אלא מילתא דשכיחא נקט:

דוקא כשחשך וחזר לדבורו על דעמיה דרבי יוסף כר"י וטעני לו כ"ד שעות ולרצנן לעולם הוא מיפר והלך עד שחזור לדבורו לפני שקיעת החמה חזר לדבורו ואינו יבול להפר אלמא שעות שאין רחאי להפר אינן מן המנין:

מסורת הש"ם

(א) [לעיל סח. וט"ג],
(ב) [ס"א דבליכא],

‏‏

הגהות הב"ח

(א) גבי' נדרים נמי שגראו לארום:
(ב) בא"ד צצת אחת שליו ושל בעל והתם וכו' לשמוע קאמרי צ"ש פל"ג ומיבת והתם נתמק:
(ג) בא"ד וב"ה סברי הכא דהוה נדרים שגראו לארום ראשון אביה ובעלה פל"ג ומיבת הכא נתמק:

‏‏

פירוש הרא"ש

ובסיפא לאב גירדא אף צנדרים שגראו לארום דכסה איירי צרישא דבנייתא דפרפרשית וב"ה סברי אע"ג דאביה ובעלה מפירין נדריה הכא לא מיפר לא צרישא ולא צסיפא אלא לחודיה משום דאז אצל מתקלש קליש חלק הבעל ולי"ג הך גירשא דהך מרי צבי למא לי בחלא צבא שמע"י פלוגמיה דצ"ש צנדרים נמי שגראו לארום ומה לי אז לחודיה וע"ק הא דקאמר וב"ש סברי צנדרים נמי שגראו לארום נתרוקנה רשות לאב כיון דכסה לא פליגי צ"ש וב"ה וע"ק שצריך לחלקו צבא אחת לשמים ואין הלשון משמע כן וגראה דה"ג וכן מנאמת הגויסא בכל הספרים שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל חזר האב ומיפר חלקו של בעל דכיון שזכר הפר האב צמיי הבעל נתבעלה הפרת הבעל בחייו שלא נגמרה ההפרה בחייו דפי' לעיל הלקך צריך האב לחזור ולהפר חלקו של בעל:
א"ה בגין וזן הן דברי ב"ש ובה"א אינו יבול להפר. ולפי מאי דאסיק ואזיל ס"ל לה"ש"ס דסיפא נמי בשמתאכסה לאחר כמו צרישא ומה שלא פירשו התנא משום דארישא הוא סמיך ובהא פליגי צ"ש סברי כיון שגראו לארום ראשון לא מצי מיפר אחרון לא מצי מפר אלא מתרוקנא לאב צלחד וב"ה סברי אפילו נדרים שגראו לארום ראשון אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה הן נדריה ואין האב יכול להפר לבדו והיינו תניא כותבי' דשמואל ממלתיא דצ"ה ומיגו גייו מילתא אחרימי היא ומפרש לה שבשני נדרים נתלקין ב"ש וב"ה כלומר וסברי מיגו גייו ולענין רישא דהך ברייתא הוא דקתני אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה הן הן דברי צ"ש דסברי מיגו גייו אצל ב"ה סברי מיקלש

קליש ואין האב וארום האחרון יורשין חלק ארום הראשון אצל כסיפא לא שייך למימר מיקלש קליש כיון שהאב קיים דפרפרשית לעיל ואי תקשי לך אמאי נקט ותאכרסה צו ציום כיון שלא הספיק הבעל לשמוע ונריך לפרש דזו ציום אמיתא הבעל קאי ולא ציום הנדר ונריך האב להפר ציום מיתת הבעל דמתרוקנה רשות לאב ולגבי חלק הבעל הוה ליה ציום שמיעה דעמה נתרוקנה לנשותו להפר לה:
ושבע בעל וגרשה ואהדרה ביוביה. וצארוסה איירי דאין הבעל מיפר בקודמין כדמסקינא וכלא אהדרה נמי הוה מצי למימר דאי כשתיקה דמי נתרוקנה רשות לאב ומיפר והאי דנקט ואהדרה לאשמועינן דוקא דאהדרה ציומיה אצל אם עבר היום לא מצי מיפר אפי' הו גרושין כשתיקה אע"ג דלא היתה תחתיו צסוק היום ומיהו צירושלמי דפרקין לא משמע הכי דגרים צירושלמי גבי פלוגמא דרבי יוסף כר"י ורבנן אי הפרת נדרים הויא מעת לעת או עד שחשך

דוקא כשחשך וחזר לדבורו לפני שקיעת החמה חזר לדבורו ואינו יבול להפר אלמא שעות שאין רחאי להפר אינן מן המנין: